अनुसुचित जाती/नवबौध्द लाभार्थींना 02 दुभत्या जनावरांचे गट पुरवठा करणे (वि.घ.यो.)

उद्देश :-

अनुसुचित जाती/ नवबौध्द लाभार्थींना 02 दुधाळ जनावरांच्या गटाचा पुरवठा 75 टक्के अनुदानावर करुन आर्थीक उत्तपन्नात वाढ करणे.

स्वरुप :-

- लाभार्थीस 02 संकरीत गायी किंवा म्हशींचा गट प्रती जनावर किंमत रुपये 40000/- च्या 75 टक्के अनुदानावर पुरवठा करणे.
- सदरील जनावरांचा विमा 5.75 % + 10.3% या दराने रुपये 5061/- तीन वर्षाचा विमा करण्यात येईल.
- एका लाभार्थीस 02 जनावरांच्या गटासाठी 75% (रुपये 63796) शासकिय अनुदान देय राहील.
- स्वहिस्सा 25% रक्कम लाभार्थीने स्वत: उभा करावी लागेल.
- बँक /वित्तीय संस्थेकडून कर्ज घेणाऱ्या (अनु.जातीसाठी 5% लाभार्थी हिस्सा व 20 % बँकेचे कर्ज) लाभार्थ्यास या योजने अंतर्गत प्राधान्य देण्यात येईल.

निकष :- लाभार्थींची निवडीचा प्राधान्यक्रम

- दारिद्र रेषेखालील लाभार्थी
- अत्यल्प भूधारक शेतकरी
- अल्प भूधारक शेतकरी
- सुशिक्षित बेरोजगार (रोजगार व स्वयंरोजगार केंद्रात नोंद असलेले)
- महिला बचत गटातील लाभार्थी (अ.क्र. 1 ते 4 मधील)
- अ.क्र. 1 ते 4 मधील 30% महिला लाभार्थ्यांना प्राधान्य
- अ.क्र. 1 ते 4 मधील 3% विकलांग लाभार्थ्यांना प्राधान्य

योजनेच्या सर्वसाधारण मार्गदर्शक सुचना

- परिपूर्ण अर्ज पशुवैद्यकीय संस्थे मार्फत पशुधन विकास अधिकारी (वि.) पंचायत समिती यांचे स्तरावर स्विकारण्यात येतील.
- जुन-जुलै महिन्यात अर्ज मागविण्यात येतील. अर्ज स्विकरण्यासाठी एक महिन्याची मुदत राहील. मुदतीनंतर अर्ज स्विकराले जाणार नाहीत. कोणत्याही स्वरुपात सदरील अर्ज पुढील आर्थिक वर्षासाठी ग्राहय धरला जाणार नाही.
- लाभार्थीची निवड जिल्हा लाभार्थी निवड समितीद्वारा करण्यात येईल.
- लाभार्थीची निवड झाल्यावर लाभार्थीनी एक महिन्याच्या कालावधीत लाभार्थी हिस्सा रक्कम अथवा बँकेचे कर्ज उभारणे आवश्यक राहील. तसे न केल्यास प्रतिक्षा सुचिवरील लाभार्थीस लाभ देण्यात येईल.
- एका कुटूंबातील एकाच व्यक्तीस या योजनेचा लाभ देण्यात येईल. तत्सम योजने अंतर्गत लाभ दिलेल्या लाभार्थीस पुन्हा सदर योजनेचा लाभ देण्यात येणार नाही.
- प्रथमत: एका दुधाळ जनावरांचे वाटप करण्यात येईल व सहा महिन्यानंतर दुसरे दुधाळ जनावर वाटप करण्यात येईल.
- लाभार्थ्यांने हा व्यवसाय किमान 3 वर्षे करणे बंधनकारक राहील.
- पडताळणीसाठी आलेल्या अधिकाऱ्यांना वाटप केलेली दुधाळ जनावरे दाखविणे आवश्यक आहे.
- लाभार्थ्याकडे 02 दुधाळ जनावरांचे पालन करण्यासाठी पुरेशी जागा उपलब्ध असावी.

अनुसुचित जाती/नवबौध्द लाभार्थींना शेळ्या-मेंढ्या गटाचा पुरवठा करणे (वि.घ.यो.)

उद्देश :-

अनुसुचित जाती/ नवबौध्द लाभार्थींना 10 शेळ्या व 1 बोकड गटाचा पुरवठा 75 टक्के अनुदानावर करुन आर्थीक उत्तपन्नात वाढ करणे.

स्वरुप :-

- शेळ्या खेरदी रु. 6000/- प्रती शेळी — रुपये 60000/-
- 1 बोकड खरेदी — रुपये 7000
- विमा 5.75+10.03% — रुपये 4239
- **एकूण :-** — **रुपये 71239**
- एका लाभार्थीस शेळयांच्या गटासाठी 75% (रुपये 53429) शासकिय अनुदान देय राहील.
- स्वहिस्सा 25% रक्कम लाभार्थीने स्वत: उभा करावी लागेल.
- बँक /वित्तीय संस्थेकडून कर्ज घेणाऱ्या (अनु.जातीसाठी 5% लाभार्थी हिस्सा व 20 % बँकेचे कर्ज) लाभार्थ्यास या योजने अंतर्गत प्राधान्य देण्यात येईल.

निकष :- लाभार्थीची निवडीचा प्राधान्यक्रम

- दारिद्र रेषेखालील लाभार्थी
- अत्यल्प भूधारक शेतकरी
- अल्प भूधारक शेतकरी
- सुशिक्षित बेरोजगार (रोजगार व स्वयंरोजगार केंद्रात नोंद असलेले)
- महिला बचत गटातील लाभार्थी (अ.क्र. 1 ते 4 मधील)
- अ.क्र. 1 ते 4 मधील 30% महिला लाभार्थ्यांना प्राधान्य
- अ.क्र. 1 ते 4 मधील 3% विकलांग लाभार्थ्यांना प्राधान्य

योजनेच्या सर्वसाधारण मार्गदर्शक सुचना

- परिपूर्ण अर्ज पशुवैद्यकीय संस्थे मार्फत पशुधन विकास अधिकारी (वि.) पंचायत समिती यांचे स्तरावर स्विकारण्यात येतील.
- अर्ज स्विकरण्यासाठी एक महिन्याची मुदत राहील. मुदतीनंतर अर्ज स्विकराले जाणार नाहीत. कोणत्याही स्वरुपात सदरील अर्ज पुढील आर्थिक वर्षासाठी ग्राहय धरला जाणार नाही.
- लाभार्थीची निवड जिल्हा लाभार्थी निवड समितीव्दारा करण्यात येईल.
- लाभार्थीची निवड झाल्यावर लाभार्थीनी एक महिन्याच्या कालावधीत लाभार्थी हिस्सा रक्कम अथवा बँकेचे कर्ज उभारणे आवश्यक राहील. तसे न केल्यास प्रतिक्षा सुचिवरील लाभार्थीस लाभ देण्यात येईल.
- एका कुटूंबातील एकाच व्यक्तीस या योजनेचा लाभ देण्यात येईल. तत्सम योजने अंतर्गत लाभ दिलेल्या लाभार्थीस पुन्हा सदर योजनेचा लाभ देण्यात येणार नाही.
- लाभार्थ्याने हा व्यवसाय किमान 3 वर्षे करणे बंधनकारक राहील.
- पडताळणीसाठी आलेल्या अधिकाऱ्यांना शेळी गट दाखविणे लाभार्थ्यास बंधनकारक राहील.
- लाभार्थ्याकडे शेळी गट संगोपनासाठी पुरेशी जागा उपलब्ध असावी.
- शेळी गट खरेदी नंतर वहातूकीचा संपर्ण खर्च लाभार्थ्याने करावा.
- लाभार्थ्याने शेळी/मेंढी पालन विषयक प्रशिक्षण घेणे आवश्यक राहील.
- अनुदानाचा गैर विनियोग केल्याचे निदर्शनास आल्यास दिलेल्या अनुदानाची व्याजासह एक रकमी वसुली महसुली कार्यवध्दतीने लाभार्थ्याकडून करण्यात यावी.

विशेष घटक योजने अंतर्गत् (अनुसूचित जाती व नवबौध्द) लाभार्थीना पशुसंवर्धन विषयक प्रशिक्षण देणे.

योजनेचा उद्देश :-

अनुसूचित जाती व नवबौध्द लाभार्थीना पशुसंवर्धन विषयक प्रशिक्षण देणे

योजनेचे स्वरुप :-

- प्रशिक्षण वर्ग हा तिन दिवसांचा राहील.
- एका लाभार्थीवर तिन दिवसा करिता रुपये 1000/- पर्यंत खर्च करण्यात येईल.
- चहा, नाष्टा, जेवन प्रतिदिन रुपये 100/-, जाण्या येण्याचा खर्च(एसटी/ रेल्वे तिकीट पाहून) 100/-, पेन, नोंदवही, छाापील तांत्रिक माहीती रुपये 100/-, दृकश्राव्य व्यवस्था(प्रचार, बूनर्स, चार्टस) प्रशिक्षण बैठक व्यवस्था हॉल इ. अनुषंगीक खर्च रुपये 500/-
- रु. 1000/- प्रति लाभार्थी खर्च व उपलब्ध तरतुदीच्या मर्यादेत लाभार्थी संख्या ठरविण्यात येईल.
- प्रशिक्षण जनावरांच्या प्रक्षोत्रावच घेण्यात येईल, तथापी प्रशिक्षण प्रक्षेत्रावर घेणे शक्य नसल्यास इतर ठिकाणी घेण्यात येईल.
- लाभार्थी निवडतांना एकूण लाभार्थींच्या 30 टक्के महिला लाभार्थी निवडीस प्राधान्य देण्यात येईल.

योजनेच्या सर्वसाधारण मार्गदर्शक सुचना

- लाभार्थी निवडतांना 03 टक्के लाभार्थी हे वकिलांग प्रवर्गातील राहतील.
- लाभार्थी निवडतांना संबंधीत ग्राम पंचायतीचे शिफारसपत्र प्राप्त करुण घेणे बंधनकारक राहील.
- योजनेची अंमलबजावणी जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी जिल्हा परिषद, हे असतील.
- पात्र लाभार्थी कडून विहीत नमुन्यातील अर्ज संबंधीत पशुवैद्यकीय संस्थे मार्फत संकलीत करुन पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार) हे जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी जिल्हा परिषद, यांचेकडे सादर करतील.

वैरण बियाणे पुरवठा योजना

उद्देश :-

वैरण उत्पादनामधील कमतरता भरुन काढण्याकरीता तसेच पशुधनाला पुरेशी हिरवी वैरण उपलब्ध होण्यासाठी जास्तीत जास्त क्षेतत्रावर वैरणीचे उत्पादन घेणेसाठी प्रोत्साहन देणे.

स्वरुप :-

- 100% अनुदानावर बियाणांचा पुरवठा करणे.
- प्रती लाभार्थी एक एकारच्या क्षेत्राात वैरण उत्पादन घेण्यासाठी 100% अनुदानावर रुपये 600/- च्या मर्यादत वैरणीच्या बियाणांचा / ठोंबाचा पुरवठा करण्यात यावा.

निकष :-

- **ज्या लाभार्थीकडे स्वत:ची 3 ते 4 जनावरे आहेत अशा लाभार्थींना**
- लाभार्थीकडे वैरण उत्पादनासाठी स्वता:ची शेतजमीन व सिंचनाची सुविधा असणे आवश्यक आहे.

योजनेच्या सर्वसाधारण मार्गदर्शक सुचना

- परिपूर्ण अर्ज पशुवैद्यकीय संस्थे मार्फत पशुधन विकास अधिकारी (वि.) पंचायत समिती यांचे स्तरावर स्विकारण्यात येतील.
- या कार्यक्रमाअंतर्गत ज्वारी, मका, बाजरी, बरसीम, ल्युसर्न, न्यूट्रीफिड व इतर बियाणे वाटप करण्यात येईल.
- नेपियर, जयवंत यशवंत इ. सुधारीत बहुवर्षिय गवत प्रजातीची ठोंबे वाटप करण्यात येतील.
- खात्याच्या दर करारानुसार वैरणीच्या बियाणांचा/ठोंबाचा पुरवठा करण्यात येईल.
- वैरणीच्या पिकां/ठोंबा करीता आवश्यक खते, जिवाणू संवर्धके शेतकऱ्यांनी स्वत:च्या खर्चाने खरेदी करावीत.
- या कार्यक्रमा अंतर्गत कोणत्याही प्रवर्गातील शेतकऱ्यांना लाभ घेता येईल
- एका लाभार्थीला एका हंगामात एकदाच लाभ देण्यात येईल.

पशुसंवर्धनासाठी प्रदर्शन व प्रचार कार्यक्रम

उद्देश :-

पशुसंवर्धन विषयक विविध योजना व पशुसंवर्धनातील व्यवसायिक संधी यासाठी आवश्यक अनुषंगिक बाबींचा व्यापक प्रसिध्दीद्वारे प्रसार करुन ग्रामीण भागातील शेतकऱ्यांना पशुपालन व्यवसायाकडे आकर्षित करुन त्याद्वादे सर्व थरातील शेतकरी/पशुपालक यांच्या विकासास हातभार लावणे.

स्वरुप :-

- सदर उपयोजने अंतर्गत आयोजित पशुप्रदर्शनात सहभागी व विजयी घोषित करण्यात आलेल्या पशुपक्ष्यांना बक्षिस वाटप.
- पशुपक्ष्यांना देण्यात येणारा चारा व पशुखाद्य.
- प्रदर्शन स्थळी स्टॉल लावणे.
- पशुप्रदर्शनावरील अनुषंगीक खर्च.

निकष :-

पशुप्रदर्शनात सहभागी होणाऱ्या विविध जातीच्या प्रत्येक गटामध्ये 10 स्पर्धक पशुपक्षी यांचा सहभाग अनिवार्य राहील.

योजनेच्या सर्वसाधारण मार्गदर्शक सुचना

- 10 पेक्षा कमी सहभाग असणाऱ्या गटासाठी प्रथम, व्दितीय व तृतीय बक्षिसे न देता उत्तेजनार्थ बक्षिसे देण्यात यावीत.
- निवड समितीचा निर्णय अंतीम राहील.
- दुग्ध स्पर्धातील जनावरांच्या बाबतीत गटातील 10 जनावरांची अट अपवादात्मक परिस्थितीत शिथीलक्षम राहील.
- जनावर निवडीमध्ये वाद उद्भवल्यास पशुवैद्यकिय महाविद्यालयाच्या तज्ञाचा तांत्रिक सल्ला घेवून बक्षिस पात्रा जनावरांच्या निवडी बाबतचा अंतिम निर्णय प्रादेशिक पशुसवंर्धन सहआयुक्त यांनी घ्यावा.

एक दिवसीय सुधारित कुक्कूट पक्षांच्या पिल्लांचे गट वाटप योजना

उद्देश :-

ग्रामिण भागातील दारिद्र रेषेखालील लाभार्थी, भुमीहीन शेतमूर, मागासवर्गीय, अल्प व अत्यल्प भूधाकर बहू भूधारक यांना कुक्कूट पक्षांचे वाटप करुन त्यांना उत्पन्नाचे स्त्रोत उपलब्ध करुन देणे,

स्वरुप :-

सर्व प्रवर्गातील लाभार्थ्यांना 50% अनुदानावर प्रती लाभार्थी एक दिवसीय सुधारित कुक्कूट पक्ष्यांच्या 100 पिल्लांचे गट वाटप करणे.

एक दिवसीय 100 पिल्लांची किंमत	₹ 2000/-
प्रत्येक गटाबरोबर द्यावयाचे खाद्य 800 कि.ग्रॅ.	₹ 12400
वहातूक खर्च	₹ 100
औषधी	₹ 1500
रात्रीचा निवारा	₹ 1000
खाद्याची भांडी	₹ 350
एकूण :-	₹ 16000/-

पैकी 50% अनुदानातून ₹ 8000/- मर्यादेत एक दिवसीय 100 पिल्ले किंमत ₹ 2000/- आणि खाद्य रु 6000/- एकूण ₹ 8000/- अनुदान असेल. उर्वरीत खर्च 50% रक्कम म्हणजेच रुपये 8000/- लाभार्थ्यांने स्वत: उभारुन त्यातून एकदिवसीय 100 पिल्लांच्या गटासाठी लागणारा निवारा, वहातूकीवरील खर्च, उर्वरित खाद्यावरील खर्च. औषधी, पाण्याची भांडी, खाद्याची भांडी इ. वरील खर्च करावा.

निकष :-

- सदर योजनेचा लाभ कोणत्याही गटातील लाभार्थी घेऊ शकतील.
- लाभार्थी निवडताना 30% महिला लाभार्थी निवडण्या बाबत प्राधान्य देण्यात यावे.
- दारिद्र रेषेखालील लाभार्थी, भुमीहीन शेतमूर, मागासवर्गीय, अल्प व अत्यल्प भूधाकर लाभार्थी यांना प्राधान्य.

योजनेच्या सर्वसाधारण मार्गदर्शक सुचना

- परिपूर्ण अर्ज पशुवैद्यकीय संस्थे मार्फत पशुधन विकास अधिकारी (वि.) पंचायत समिती यांचे स्तरावर स्विकारण्यात येतील.
- व्यापक प्रसिध्दी देवून अर्ज मागविण्यात येतील. अर्ज स्विकरण्यासाठी एक महिन्याची मुदत राहील. मुदतीनंतर अर्ज स्विकराले जाणार नाहीत. कोणत्याही स्वरुपात सदरील अर्ज पुढील आर्थिक वर्षासाठी ग्राहय धरला जाणार नाही.
- लाभार्थींची निवड जिल्हा लाभार्थी निवड समितीव्दवारा करण्यात येईल.
- एका कुटूंबातील एकाच व्यक्तीस या योजनेचा लाभ देण्यात येईल. तत्सम योजने अंतर्गत लाभ दिलेल्या लाभार्थीस पुन्हा सदर योजनेचा लाभ देण्यात येणार नाही.